

MASARYKOVA UNIVERZITA

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA BIOLOGIE

Fauna Chorvatska

PdF:Bi2MP_KZCT Komplexní zahraniční cvičení v terénu

(24. – 30. 6. 2012)

Seminární práce

Vypracovala: Jana Pikalová, Veronika Prčíková

Studijní kombinace: TV45 + PR2

Datum: 19. 6. 2012

Podmořský život:

Chorvatsko je známo pro svůj **rozmanitý podmořský život**, který láká jak rybáře, tak vědce, kteří zde zkoumají v průzračných vodách Jaderského moře živočichy.

Bezobratlí živočichové:

Měkkýši

Značná část mořských živočichů patří do kmene měkkýšů (Mollusca). Je to druhově nejpočetnější skupina mořských živočichů - známe jich na 130 000 druhů. Žijí ve všech světových mořích, a to od hlubin až po hladinu. V Jadranu se setkáváme se zástupci především s hlavonožci, plži a mlži.

Hvězdice

Nejznámější, ale také nejobávanější z nich jsou **hlavonožci** (*Cephalopoda*). Hlavonožci dosáhli ze všech měkkýšů nejvyššího vývojového stupně. Každé rameno má své vlastní, na ostatních nezávislé nervové centrum a při vyřazení jednoho chapadla z boje zůstávají ostatní plně bojeschopná. Hlavonožci mají mimořádně velké oči a dokonale vyvinutý zrak. V chrupavčité schránce mají značně vyvinutý mozek. Mohutný "zobák" v oblasti úst umožňuje hlavonožcům rozlamovat i velmi tvrdé schránky a skořápky krabů a vypořádat se i s další kořistí.

Draví, pohybliví hlavonožci jsou schopni bleskurychlé reakce. Při nebezpečí nebo na útěku vypouští většina druhů hlavonožců z tzv. inkoustové žlázy tmavě zbarvený sekret, který znesnadňuje útočníku orientaci a zatím hlavonožec rychle zmizí. Mnohé druhy hlavonožců jsou schopny tzv. barvozměny, kterou používají při lovu, v rozrušení nebo v nebezpečí, jako reakce na změnu prostředí a podobně. Jsou též schopni se barvou, vzorkováním a strukturou povrchu svého těla přizpůsobit, resp. napodobit své okolí. Ještě jednu zbraň používanou zejména při lovu mají některé druhy: při kousnutí ochromují zároveň kořist výměškem svých jedových žláz.

Hlavonožce dělíme na 2 velké skupiny: osmiramenné chobotnice a desetiramenné sépie a kalmáry.

V Jadranu žije **chobotnice obecná** (*Octopus vulgaris*), která dorůstá až 50 cm délky. Potápěč se však většinou setká s menšími exempláři. Za dne se chobotnice zdržuje ve skalních dutinách, škvírách a rozsedlinách. Svůj úkryt opouští v noci, kdy se vydává na lov. Chobotnice se živí především kraby, různými měkkýši a malými rybami. Chobotnice jsou plaché, na člověka kromě extrémních případů neútočí. Větší a velké exempláře chobotnice se v Jadranu nevyskytují.

Zdejší rybáři chobotnice s oblibou loví a dodávají je na rybí tržišťe a do restaurací. Úlovky však nestačí pokrýt poptávku. Specialitou jsou pak chobotnice připravované na nejrůznější způsoby: rizoto z chobotnic, saláty, vařené a dušené chobotnice s různými druhy zeleniny a koření aj.

Sépie obecná

Druhou skupinu, desetiramenné **sépie**, zastupují v Jadranu **sépie obecné** (*Sepia officinalis*), žijící většinou na mořském dně, kde loví především kraby. Chytá je velmi dlouhými lovnými rameny s přísavkami a s pomocí ostatních ramen je potom vkládá do úst. I sépie vypouští podle potřeby inkoustovou tekutinu a je schopna měnit barvu povrchu těla.

Blízkými příbuznými sépií jsou **olihně** (*Loligo ssp.*), v Jadranu dosti hojné. Ty obvykle táhnou ve větších hejnech a jsou důležitou potravní složkou dravých ryb. Patří však i k velmi žádané a oblíbené specialitě přímořské kuchyně.

Další významnou třídou měkkýšů jsou **plži** (*Gastropoda*), kterých je známo na 100 000 druhů. My zde upozorníme na několik z nich žijících v Jadranu.

Plži mají hlavu, nohy a útrobní vak, chráněný u některých druhů spirálovitě stočenou ulitou. Hlavu i nohu, pomocí které se pohybují, mohou plži v případě potřeby zatáhnout do ulity a dokonce ji mohou zavřít víčkem. Jsou to velmi draví živočichové, a to už těsně po vylíhnutí, kdy se vzájemně požírají. Najde-li potápěč lasturu škeble s vyvrtnými otvory, pak jde o dílo plžů, kteří takto škeble vyžírají. K nejznámějším druhům plžů patří v Jadranu do dna zahrabaná **křídlatka pelikání**, která má okraj své ulity šroubovitěho tvaru ostrý jako nůž - na obranu i na útok.

Antonio França

Mořský plž – Křídlatka pelikání

Úplně jiným typem plžů jsou tzv. **mořští zajíci**, patřící mezi nahožábré. Nemají žádnou ulitu. Jejich nápadné pestré zbarvení má za účel varovat případného útočníka. Mají velmi zajímavý složitý obranný mechanismus, kterým eliminuje cizí žahavé buňky. Mořských zajíců žije v Jadranu více druhů, nikoli však ti největší dosahující až 30 cm.

Mlži (*Bivalvia*), další třída měkkýšů, jsou v Jadranu dosti bohatě zastoupeni skupinou škeblí. Ty se stavbou svého těla liší od ostatních měkkýšů. Jejich lastura je složena ze dvou chlopní, spojených buď tzv. zámekem, nebo rohovitým vazem. Silné uzavírací svaly je mohou těsně uzavřít. Existuje na 20 000 forem škeblí. Většina jich žije přisedlé na dně, potravu nasává.

V Jadranu patří k nejznámějším **slávka jedlá** (*Mytilus edulis*), žijící v mělkých vodách. Zvláštními vlákny, která vylučuje, se přichycuje k pevnému podkladu. Slávky se shlukují v menší i větší kolonie, vytvářejí až celé škeblové lavice.

U gurmánů bývaly velmi oblíbené **datlovky vrtavé**, které se zavrtávají do vápencových skal. Jejich pomalý životní cyklus spolu s problémy jejich výlovu vedly k tomu, že jejich lov je zakázán.

I další škeble, **ústřice jedlá** (*Ostrea edulis*) doplatila na svou oblibu u gurmánů. Již v minulém století zcela vymizela z evropských moří, dnes se na příhodných místech i v Jadranu chová uměle. Ústřice se většinou pojídají živé.

Z dalších druhů škeblí žijí v Jadranu **kyjovky**, **srdcovky**, **datlovky**, **rozchlipky**, a v menším měřítku i velmi chutné známé **hřebenatky jakubské**. Ty žijí na dně, ale mohou se velmi obratně pohybovat pomocí vodního proudu, když rytmicky otevírají a zavírají lasturu.

Korýši

Po měkkýších jsou další skupinou mořské fauny **korýši** (*Crustacea*) s asi 30 000 druhy. Ty se stavbou těla vzájemně značně liší. Úplně jiní jsou např. **vilejší**, patřící k svíjonožcům, zcela odlišní jsou i desetinožci, k nimž patří téměř všichni **krabi**. Ti bývají na Jadranu

vytouženou loveckou kořistí nejen nadšených podmořských rybářů - amatérů, ale i profesionálů, a mají značný hospodářský význam.

Krab

Krabi se dělí na vznášející se formy (drobní garnáti a krevety) a na formy žijící na dně. První forma se na Jadranu nevyskytuje.

Na dně Jadranu žijící krabi jsou především **langusty** (*Palinura*) s dlouhou ocasní částí a mohutnými tykadly, avšak bez velkých klepet. Langusty dosahují max. 45 cm (vlastní tělo). Větší než langusty jsou mohutní **humři** (*Homarus gammarus*) dlouzí až 60 cm (rovněž vlastní tělo). Oba druhy se živí drobnými mořskými živočichy. Jejich maso je velmi ceněno, takže jsou intenzivně loveni, a proto jich stále ubývá. V Jadranu jsou však dosud místa, kde úlovek bývá bohatý.

Langusta

K této skupině patří i velcí **rakovci** (*Astacura*), kteří se langustám podobají, ale na rozdíl od nich mají velkou klepetu.

K rakovcům se řadí i **raci poustevníčtí** (*Anamura*), s velmi zvláštním tvarem těla a lapacími klepety. Z jejich zástupců uvedeme především poustevníčky, kteří nemají pancířem chráněnou zadní část těla, a tak vyhledávají prázdné ulity nebo skořápky jiných mořských živočichů.

Rak poustevníček

Ostnokožci

K ostnokožcům (*Exinodermata*) patří mj. velmi známé **hvězdice** (*Asteroidea*), vyskytující se v Jadranu v řadě druhů. Přes svůj půvabný a něžný zevnějšek jsou to mimořádně útoční a nenasytní dravci, kteří dovedou úplně zlikvidovat celé škeblové lavice značných rozměrů. Mimořádně žravá je **hvězdice hrabavá**, která se přes den zahrabává do písku a teprve v noci vyráží na lov za potravou.

Hvězdice hrabavá

Ježovky (*Exinoidea*) jsou pod lidovým názvem "mořští ježci" rovněž velmi dobře známé všem návštěvníkům Jadranu. Na svém vápenatém povrchu těla mají ježovky vápenaté ostré bodliny. Ježovky se živí na dně přisedlými bezobratlými a řasami.

Ježovka neboli mořský ježek

Ačkoli tak nevypadají, řadí se mezi ostnokožce i **sumýši** (*Holothuroidea*). Pro své válcovité protáhlé a trochu odpudivé tělo se jim říká "mořští červi" nebo "mořské okurky". Dorůstají délky až 40 cm. Ostny mají ukryté pod silnou kůží. Zbarvení je většinou černé, ale jsou druhy hnědé, béžové nebo do červena. Na břišní straně mají tři řady přísavek, kolem ústní dutiny malá chapadélka k přijímání potravy.

Sumýš

Mořské houby a koráli (*Corallium rubrum*) se v Jadranu vyskytují podstatně méně než dříve a ve stále větších hloubkách (40 - 100 m). Jejich kolonie zdecimoval intenzivní výlov.

Další zástupci:

Hadice hnědá (*Ophioderma lacertosum*), Houba mycí (*Euspongia officinalis*), Houba zlatá (*Verongia aerophora*), Sasanka hnědá (*Anemonia sulcata*), Korál červený (*Corallium rubrum*), Rournatec červovitý (*Serpula vermicularis*), Svijonožec obecný (*Balanus balanoides*), Přilipka miskovitá (*Patella vulgata*), Břeženka skalní (*Littorina saxatilis*), Kotouč pestrý (*Calliostoma zizyphinum*), Ostranka jaderská (*Murex brandaris*), Věžule obecná (*Turritella communis*), Kyjovka šupinatá (*Pinna nobilis*), Ježovka černá (*Arbacia lixula*)...

Obratlovci

Mořské živočišstvo odvozuje svůj původ od fauny starého moře - *Tethydy*. V Jadranu žijí zástupci čistě středozemní vodní fauny, dále živočišstva tropického, atlanticko-středozemního a endemická jadranská fauna. Moře je domovem téměř 380 druhů ryb. Většina jich patří k tzv. **modrým rybám** (*plava riba*), především sardele, tuňáci, makrely a palamidy. Jsou to vesměs ryby, které nežijí v Jaderském moři stále, nýbrž pouze v určitých obdobích táhnou z domovského Středozemního moře. Na 75 % výnosu veškerého mořského rybolovu Chorvatska tvoří právě tyto migrující druhy. K rybám, které žijí v Jadranu stále, patří tzv. **bílé ryby** (*bijela riba*), např. zubatec, parmice nachová, cípal hlavatý. Jsou to nejchutnější, ale z jídelního lístku nejdražší ryby.

Ryby žijící ve vodách Jadranu

Cípal hlavatý (*Mugil cephalus*) dosahuje hmotnosti až 8 kg. Žije v hejnech. Loví se na plavanou. Nejvíce se uloví v přístavech.

Cípal ostronosý (*Mugil ramada*) má velmi chutné maso, hmotnost do 3 kg. Loví se na kousky ryb i na umělé nástrahy.

Cípal pyskatý (*Mugil chelo n. chebrosus*). Jeho maso je nejvyhledávanější ze všech cípalů. Dosahuje až 2 kg hmotnosti. Žije většinou těsně pod hladinou, nanejvýš do 10 m. Rád táhne v hejnech do zálivů a do brakických vod při ústí řek. Loví se na plavanou na umělé návnady.

Cípal zlatý (*Mugil auratus*) mívá hmotnost až 2 kg. Loví se na kousky rybího masa nebo na těsto. Žije především u ústí řek.

Hladkoun obecný (*Mustelus mustelus*) je menší žralok o hmotnosti až 50 kg, ale úlovky bývají podstatně menší, jen kolem 10 kg. Loví se na udici na kousky ryb nebo krabů, především se však loví průmyslově do sítí. Maso má výbornou chuť.

Jazyk mořský (*Sola solea*) je hospodářsky důležitá ryba. Žije u dna, loví se vlečnými sítěmi. Sportovní rybáři ji loví na kousky rybího masa v příboji. Hmotnost až 3 kg.

Jazyk bezploutvý (*Monochirus hispidus*) bývá jen 20 cm velký. Na dně, kde v hloubkách od 10 do 200 metrů žije, je dokonale maskován.

Kanic guazza (*Epinephelus guaza*) se loví se do vlečných sítí, na udice i harpunami (potápěči) - je pomalý. Maso je výborné. Výjimečně dosahuje až 30 kg.

Kanic hnědý (*Epinephelus marginatus*) je jedna z největších a nejpobulárnějších ryb v celém Středomoří. Dorůstá až do délky 1,5 metru. Zdržuje se celý život v jednom revíru s mnoha úkryty, děrami a rozsedlinami ve skalách. Může se dožít až 50 let. Vyskytuje se v hloubce od 5 do 200 metrů. Je hospodářsky velmi významný, cení si jej i sportovní rybáři. Ve Středomoří žije ještě osm dalších druhů kaniců.

Kranas Dumerilův (*Seriola Dumerili*) žije v malých hejnech u skalnatého pobřeží. Je velmi chutný. Loví se ze břehu (žije jak v malých hloubkách, tak i velkých - až do 300 metrů). Návnadou bývá rybí maso, sepie ap. Průměrná hmotnost lovených ryb 8 - 10 kg. Vyhledávají potápěči.

Mačka skvrnitá (*Scyliorhinus caniculus*) je malý žralok (do 1 m), žije při pobřeží. Loví se vláčením na kousky ryb, potápěči je loví harpunou. Průměrná hmotnost 5 kg.

Makrela obecná (*Scomber scombrus*) je hospodářsky důležitá ryba. Loví se na vláčenou z lodi na rybí nebo i umělou návnadu. Hmotnost až 2 kg.

Mník středomořský (*Molva macrophthlma*) dosahuje hmotnosti až 7 kg. Loví se na kousky rybího masa. Průmyslově se používají vlačné sítě.

Modroun tanečník (*Pomatomus saltatrix*) je hospodářsky významná ryba, dosahuje hmotnosti až 25 kg. Sportovně se loví na udici na vláčenou na kousky ryb nebo sepií. Sportovními rybáři je vysoce ceněna. Má chutné maso. Vyhledává místa u pláží, ostrůvků a u ústí řek. Zabíjí rybky, i když je již sytá.

Mořčák chutný, evropský (*Dicentrarchus labrax, dříve Morone labrax*) dosahuje hmotnosti až 12 kg. Loví se na živé i mrtvé rybky.

Muréna obecná (*Murana helena*). Potápěči ji loví většinou na kousky rybího masa nebo harpunou. Žije často ve vracích, v rozsedlinách, v amforách. Svými jedovatými zuby může být potápěči nebezpečná. Dosahuje hmotnosti až 12 kg. Existuje přes 100 různých druhů murén.

Ostroun obecný (*Squalus acantrias*) žije v povrchových vrstvách i v hloubkách. Je to oblíbená ryba sportovních rybářů. Loví se na vláčenou na kousky rybího masa i na umělé návnady.

Pilobřich ostnitý (*Zeus faber*) má výborné maso, proto je oblíben sportovními rybáři. Loví se na umělé návnady, potápěči je harpunují. Úlovky několik kilogramů.

Platýs velký (*Pleuronectes platessa*) dosahuje hmotnosti až 7 kg. Je to hospodářsky důležitá

ryba, ceněná též sportovními rybáři. Loví se většinou na položenou u dna na kousky měkkýšů.

Polorejnek křídlatý (*Squatina squatina*) je oblíbená ryba sportovních rybářů. Loví se přivlačí za jedoucí lodí. Návnadou jsou měkkýši a drobné rybky. Žije na místech s písčným dnem. Úlovky až do 30 kg.

Polozobec toulavý (*Scomberesox saurus*) je sportovními rybáři oblíbená ryba, potápěči ji loví harpunou. Žije v mělkých pobřežních vodách. Hmotnost až 5 kg.

Pražma obecná (*Brama brama*) žije v hejnech, loví se většinou vláčením z lodí stojících i jedoucích.

Pražma zpěvná (*Spodyliosoma cantharus*) žije v blízkosti skalnatého i písčitého dna. Úlovky do 60 cm.

Pražman obecný (*Pagrus pagrus*) je ceněná a důležitá konzumní ryba. Žije s oblibou na tzv. mořských loukách. Loví se při skalnatém pobřeží na udici na plavanou na malé rybky nebo korýše. Má chutné maso. Úlovky do 80 cm.

Rejnok hladký (*Raja batis*) je hospodářsky důležitá ryba. Sportovními rybáři je vysoce ceněna. Loví se na vláčenou na kousky rybího masa. Žije při dně.

Růžicha rudá (*Pagellus bogaraved*) dorůstá jen do 1 kg, má dobré maso. Loví se většinou na plavanou na různé korýše. Žije do hloubky 50 m.

Štikozubec obecný (*Merluccius merluccius*) dosahuje hmotnosti až 10 kg. Ve dne se pohybuje ve značných hloubkách, v noci loví při hladině. Loví se na umělé nástrahy.

Treska Merlan (*Merlangius merlangus*) může dosáhnout až 3 kg. Loví se na rybí maso nebo na umělé nástrahy. Má ráda písčité dno.

Treska středomořská je dravá ryba, žijící v pobřežních skaliscích s děrami a rozsedlinami, které jí ve dne poskytují úkryt. Žije hlavně v hloubce těsně pod 15 metrů, ale i podstatně hlouběji. Dorůstá do 50 cm. V Jadranu místy chybí.

Trnucha obecná (*Dasyatis pastinaca*) se loví na kousky rybího masa na plavanou nebo na položenou. Zranění jejím trnem je velmi bolestivé a dokonce i nebezpečné. Maso nemá zvláštní, ale zdolávání ryby je vzrušující až do konce.

Tuňák obecný (*Thunnus thynnus*). V celém Středomoří bývají zvlášť velcí, tedy i v Jadranu. Je to hospodářsky velmi důležitá ryba, vysoce si ji cení i sportovní rybáři. Je to mimořádně houževnatý bojovník. Loví se na vláčenou za lodí na větší kusy ryb. Hmotnost ulovených kusů bývá až 500 kg, dorůstá však hmotnosti až 900 kg.

Zubatec obecný (*Dentex dentex*) má obzvlášť chutné maso. Dobře se loví na udici na kousky ryby nebo chobotnice. Hmotnost až 10 kg. Žije jak při pobřeží, tak i ve velkých hloubkách.

Na Jadranu tvoří častý doprovod lodí **delfini**. Kytovci zavítají do Jadranu jen zcela výjimečně. Někdy se zde vyskytnou menší druhy žraloků - **hladkoun a mačka skvrnitá**. Žraloci se na Jadran obvykle dostanou tak, že doprovázejí velké námořní lodi, protože vyhazované odpadky jsou jim vítanou potravou.

Mimo trasy těchto lodí a mimo oblasti velkých přístavů se žraloci na Jadranu vyskytují naprosto výjimečně.

Z Jadranu prakticky zmizeli vzácní středomořští **tuleni** (*Monachus monachus albiventer*), někdy jsou uváděni jako středomořští lachtani, kteří se dnes jen zřídka objevují u chorvatských **ostrůvků Jabuka a Brusnik**, nejdále vysunutých do moře. Dříve žili na ostrůvku Biševo, na Mljetu a na dalších místech. Patří k nejohroženějším živočichům ve Středozeří vůbec.

Sladkovodní ryby:

Pstruh obecný (*Salmo trutta*), Pstruh duhový (*Oncorhynchus mykiss*), Štika obecná (*Esox lucius*), Živorodka komáří (*Gambusia affinis*), Okoun říční (*Perca fluviatilis*)

Obojživelníci:

Zvláštním, výhradně sladkovodním živočichem je **macarát jeskynní**, kterému Chorvati říkají *čovječja ribica*. Žije v chorvatském krasu (ale i ve slovinském, bosenském a černohorském), např. v prameni Cetiny, v řece Gacce u Otočce, ve vyvěračce řeky Goručice u městečka Sinje a na několika dalších místech, převážně v podzemí.

Zástupci: Skokan hnědý (*Rana temporaria*), Skokan zelený (*Rana esculenta*), ...

Suchozemští živočichové

Fauna přímoří se vyznačuje bohatstvím druhů volně žijících v přírodě, z nichž mnohé jsou endemické. Zvláštností jsou např. **šakali**, žijící na poloostrově Pelješac. Rozšířili se i na Korčulu. Na ostrově Mljetu žije v poměrně značném množství **promyka mungo**, dovezená v 19. stol. z Indie, aby hubila přemnožené hady. Svůj úkol promyky splnily, ale dnes si na ně místní zemědělci někdy stěžují jako na škůdce drobného zvířectva.

Ještěrek a hadů je v přímoří stále dost. Z jedovatých hadů jsou nejnebezpečnější **zmije růžkaté**, ale není jich příliš mnoho. Vyskytují se ve větším počtu např. na vrchu Sveti Ilija (nejvyšší na poloostrově Pelješac), pro něž se místně používá přiléhavější název *Monte Vipera*, tj. Hadí kopec. Najdeme je i v národním parku Paklenica. Proto se při výletech do těchto oblastí doporučují dobré boty a dlouhé kalhoty.

Výjimkou v přímoří nejsou ani **želvy**. Vyskytuje se i **štír**, přičemž některé druhy mají v kusadlech žlázy s jedem. Nejsou však příliš častí. Zvláštností je velká **stonožka Scolopendra**. Typickým hmyzem přímoří jsou neúnavné **cikády**.

Mimořádná je i druhová pestrost motýlů.

Poměrně hojní jsou v některých oblastech **zajíci, koroptve, tetřivci, jeřábi, orebice řecké** (v krasu), dále **lišky, jezevci a kuny**.

Některé části pobřeží (především Dalmácie) jsou bohaté na **tažné ptactvo**. Žijí tu **divoké husy a kachny, čápi, jeřábi, pelikáni a plameňáci**, jsou tu i významná zimoviště ptáků ze severní Evropy.

Na pobřeží pak hnízdí mnoho ohrožených ptačích druhů, například **sokol stěhovavý, orel jestřábí, orlík krátkoprstý, orel skalní, puštík bělavý** nebo **sup bělohlavý**. Na území je zřízeno několik **ornitologických rezervací**, kde se ptáci uchylují k odpočinku nebo zde dokonce žijí trvale.

Pavoukovci:

Křížák obecný (*Araneus diadematus*), Běžník květomilný (*Thomisus albus*), Sekáč rohatý (*Phalangium opilio*), Sklípkánek (*Atypus* spp.), Slíďák (*Lycosa narbonensis*)...

Stonožkovci:

Stonožka škovorová (*Lithobius forficatus*), Zemivka (*Geophilus* spp.), Mnohonožka (*Iulus* spp.), Svinule (*Glomeris* spp.)

Šestinozí: Jepice (*Ephemeroptera* spp.), Šidélko ruměnné (*Pyrrhosoma nymphula*), Vážka červená (*Crocothemis erythrae*), Kudlanka nábožná (*Mantis religio*), Šídlo královské (*Anax imperator*), Cvrček polní (*Gryllus campestris*), Saranče vrzavá (*Psophus stridulus*), Cikáda pajasanová (*Cicada orni*), Střevlík kožitý (*Carabus coriaceus*), Roháč obecný (*Lucanus cervus*), Hrobařík obecný (*Nicrophorus vespillo*), Bělásek řepový (*Pieris rapae*), Žlutásek řešetlákový (*Gonepteryx rhamni*), Babočky, Moucha domácí (*Musca domestica*), Čmelák (*Bombus* spp.)...

Plazi:

Ještěrka živorodá (*Lacerta vivipara*), Ještěrka zední (*Podalis muralis*), Slepýš křehký (*Anguis fragilis*), želva bahenní (*Emys orbicularis*), Želva nádherná (*Trachemys scripta elegans*), ...

Ptáci:

Kormorán chocholatý (*Phalacrocorax aristotelis*), Volavka popelavá (*Ardea cinerea*), Volavka stříbrná (*Egretta garzetta*), Kachna divoká (*Anas platyrhynchos*), Morčák prostřední (*Mergus serrator*), Jespák malý (*Calidris minuta*), Racek chechtavý (*Larus ridibundus*), R. bělohlavý (*L. cachinnans*), Rybák obecný (*Sterna hirundo*), Lyska černá (*Fulica atra*), Rorýs obecný (*Apus apus*), Vlaštovka obecná (*Hirundo tica*), Jiříčka obecná (*Delichon urbica*), Kos černý (*Turdus merula*), Pěnice černohlavá (*Sylvia atricapilla*), Konipas bílý (*Motacilla alba*), Pěnkava obecná (*Fringilla coelebs*), Vrabec domácí (*Passer domesticus*), Vrána obecná šedá (*Corvus corone cornix*), Sojka obecná (*Garrulus glandarius*), ...

Savci: Ježek západní (*Erinaceus europaeus*), Netopýři (*Vespertilionidae* spp.), Veverka obecná (*Sciurus vulgaris*), Liška obecná (*Vulpes vulpes*), Zajíc polní (*Lepus europaeus*), Prase divoké (*Sus scropha*)...

Domácí zvířata: Ovce domácí (Ovis aries), Koza domácí (Capra hircus), Tur domácí (Bos taurus), Kůň domácí (Equus caballus)...

Chránění živočichové:

Medvěd evropský

Na území Chorvatska nalézají svůj mobilní domov také velké šelmy - medvědi evropští. Žije jich zde asi 400, a protože jsou to velcí cestovatelé a nevyhýbají se silnicím, stává se, že dojde ke střetu s vozidly, pro medvědy většinou s neblahými následky. Ročně jich na silnici zahyne kolem pěti kusů. Pokud byste chtěli toto zvíře zahlédnout v jejich přirozeném prostředí, máte šanci v přírodní rezervaci Risnjak.

Chorvatské kuny

Chorvatsko poskytuje přirozené životní podmínky pro dva druhy kun, a to kunu lesní a kunu skalní. Liší se tak říkajíc v "garderobě". Tyto velké kočky mají žlutohnědou srst, ozdobenou charakteristickými žlutými skvrnami pod krkem a na prsou u kuny lesní, bílými u kuny skalní. Kuna skalní se vyskytuje častěji, dokonce na ostrově Cres a Krk. Na ostrově Krk se v 11. století platily daně kuními nožkami, odtud název chorvatské měny.

Sup bělohlavý

Tohoto krásného ptáka můžete zahlédnout v **kaňonu Malé Paklenice**, kde si na rozeklaných skalách staví hnízdo, do kterého snáší jedno vejce. Na vejci se rodiče poctivě střídají. Hlavní potravou jsou mršiny a slabá zvířata. Má-li příležitost, rád se věnuje bohatému stolování. Za toto obžerství je však okamžitě potrestán tím, že nemůže vzlétnout. Supi bělohlaví ke svému vzletu startují z rozběhu, což se jim občas pro velkou váhu nepodaří. Mohutný zoban, u kořene modrý, přechází v kobaltovou barvu. Jasně bílá hlava a krk, kolem něhož se vine bílo-hnědá boa ze vztyčených per jsou doplněny hnědým brněním per na mohutných křídlech. Tuto oslnivou kreaci doplňuje bezbranný a nevinný pohled.

Použitá literatura:

- <http://www.chorvatsko.cz/tema/ryby.html>
- <http://www.chorvatsko.cz/tema/mekkysi.html>
- <http://www.nykar.cz/fauna-na-jadraniu.html>
- <http://www.nykar.cz/fauna-na-jadraniu-2-dil.html>
- <http://www.nykar.cz/chorvatsko-more-fauna-pobrezi.html>
- GERSTMEIER, Roland. *Steinbachův velký průvodce přírodou*. 1. vyd. Praha: GeoCenter, 1994. ISBN 3-575-11063-2.